

rozsudku nebyl napaden, uznal obžalované vinnými zločinem nedokonaného svádění ku přijetí darů ve věcech úředních dle §§ 9, 104 tr. zák., vzav za prokázáno, že nabídli peněžitý dar inž. Richardu L-ovi, smluvnímu úředníku ministerstva pro zahraniční obchod, (který byl vyslán, aby vyšetřil v rafinerii v K., zda je odůvodněna žádost obžalovaných za povolení dovozu součástek transmise z Německa) — nikoliv, aby ho tím svedli ke stranictví při podávání posudku, který měl býti podkladem pro konečné rozhodnutí, nýbrž a b y v y k o n á v a l s v ů j ú ř a d d l e s v é p o v i n n o s t i. Rozhodnutí nalézacího soudu spočívá na nesprávném výkladu zákona. Tak zvané aktivní podplácení úředníka jest trestným dle §§ 105 a 311 tr. zák. tenkrát, když ho někdo hledí svěsti darem ke stranictví nebo ku porušení úřední povinnosti. Takový skutek jest zásadně přestupkem §u 311 tr. zák., zločinem se stává za předpokladů §u 105 tr. zák., když byli takto sváděni buď úředníci, vykonávající spravedlnost, neb úředníci, rozhodující o propůjčování služeb neb o veřejných záležitostech. Poskytnutí nebo slíbení daru k tomu konci, by úředníci — kteříkoliv, ať jde o jakékoliv záležitosti — konali svůj úřad dle své povinnosti, jest na straně toho, kdo dar poskytuje, beztrestno. Dospěl-li tudíž první soud k přesvědčení, že obžalovaní nabídli inženýru L-ovi dar pouze za tím účelem, aby konal svůj úřad dle své povinnosti, měl vynésti rozsudek osvobozující.

Čís. 1339.

Zločin veřejného násilí dle §u 98 písm. b) tr. zák.

Stávkou nelze hroziti za účelem, by vynuceno bylo přistoupení neorganisovaných dělníků k odborové organizaci.

Ideální souběh se zločinem veřejného násilí dle §u 99 tr. zák.

(Rozh. ze dne 8. listopadu 1923, Kr II 370/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Jana N-a, Karla P-a, Jana N-a, Anny B-ové a Antonína V-a, do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 18. listopadu 1921, pokud jím stěžovatelé byli uznáni vinnými a to: Jan N., Anna B-ová a Antonín V. zločinem dle §u 98 písm. b) tr. zák., Jan N. zločinem dle §u 98 písm. a) tr. zák. a přestupkem dle §u 411 tr. zák. a Karel P. zločiny dle §§ 98 písm. b), 99 a 122 lit. a) tr. zák. — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmateční stížnost tvrdí, že rozsudek jest na nesprávném právním stanovisku, odsoudiv obžalované proto, že hrozili zastavením práce. Vždyť prý stávka, jež jest větším zlem než pouhé zastavení práce, jest zlem právně dovoleným, ježto každý dělník má právo na stávku. Není třeba pouštěti se do podrobností, stačí prostě poukázati k tomu, že právo na stávku má dělník jen tehdy, chce-li jí upravití svůj pracovní poměr k svému zaměstnavateli, nikoli však k tomu cíli, by upravoval pracovní poměr jiných dělníků k sobě samému, po případě k organizaci, jejímž

jest členem. Dále zmateční stížnost přehlíží, že i použití prostředku právně dovoleného na př. stávky k cíli bezprávnému, spadá pod trestní sankci §u 98 b) tr. zák. Že obžalovaní neměli práva k tomu, by nutili dosud neorganisované dělníky ke vstupu do určité organizace, o tom nemůže být pochybností, ježto žádný dělník nemůže být k tomu nucen, aby do nějaké určité korporace jako člen vstoupil. Nemá-li této právní povinnosti ke vstupu, jest každé donucování ke vstupu považováno za bezprávné. Než v případě stěžovatelů nebylo ani morální povinnosti, by neorganisovaní dělníci vstoupili do odborové organizace. Nelze totiž zapomínati, že odborové organizace dělnické, jak se u nás vyvinuly, jsou z části i organizacemi politickými. Většina členů určitého odborového sdružení, hlásící se k určitému politickému programu, určuje i směr činnosti politické. Z odborových organizací čerpá politická strana dělnická své síly, podle nich měří svou početnost, neb dobře jest si toho vědoma, že assimilace politického přesvědčení provádí se nejlépe na podkladě hospodářském. Již z toho plyne, že nemůže být ani morální povinností těch, kdož nejsou téhož politického přesvědčení, by vstupovali do odborových organizací, kterým valná většina členů určité politické strany vtiskuje směr, který přesvědčení dosud neorganisovaných se přiči. Tvrdí-li zmateční stížnost, že nemohla nastati újma zaměstnavatele, ježto jí hrozeno nebylo, dále, že by továrna dělníky neorganisované nepropustila, ani kdyby většina dělníků zastavila práci, nanejvýše že by je dala do jiného oddělení, přehlíží, že hrozbou nemělo se působiti na vedení továrny, na majitele, nýbrž na neorganisované dělníky, že tito měli hrozbou být přinuceni k určitému podrobení se vůli ohrožovatelů, dále, že i přeložení do jiného oddělení může mít pro dělníka v zápětí citelnou majetkovou škodu, jak rozsudek ostatně zjistil a jak se právě v téže továrně již stalo. Právem proto také rozsudek k výpovědi ředitele J-a nepřihlížel, když vedení továrny v době, kdy vyhrůžky (násilí) vůči dělníkům neorganisovaným se staly, tyto dělníky neujistilo, že z práce propuštění, pokud se týče do jiného oddělení přesazeni nebudou. Že však vyhrůžkami (skutečným násilím) byla vzbuzena v neorganisovaných dělnících důvodná obava, rozsudek zjistil, dále vyplývá to i z dalšího jeho zjištění, že určití dělníci pod dojmem vyhrůžek a násilí skutečně do organizace vstoupili. Tvrdí-li dále zmateční stížnost ohledně stěžovatelů N-a a V-a, že tito neučinili ničeho jiného, než že tlumočili vůli dělnictva, by dosud neorganisovaní dělníci do organizace vstoupili, nelze jim přisvědčiti. Ze zjištění rozsudku jde nesporně na jevo, že obžalovaní činili více. Tak obžalovaný N. neomezil se na pouhé »tlumočení«, nýbrž pracoval svými výhrůžkami i proti jednotlivým dělnicím, aby je donutil k přístupu. Obžalovaný V. svým výrokem o býkovci, zbití, ohýbání hřbetů atd. rovněž překročil meze onoho »tlumočení«. A právě z tohoto jednání obou obžalovaných jest zřejmo, že sami se o to přičinili vlastní pozitivní činností, by dělníci neorganisovaní byli zastrašeni a tím přinuceni ke vstupu do organizace. Při způsobu činnosti obžalovaných nemůže být ani řeči o tom, že jednali bezelstně jen za tím účelem, aby zachován byl klid v továrně; vždyť zachování klidu bylo možno také tím, že obžalovaní, kteří měli rozhodný vliv na dělníky organisované, téhož by mohli docílit, kdyby je upozornili, že každé donucování rovnocenného občana ve státě k jednání, k němuž není povinen a podrobení

se cizí vůli jest již proto nepřipustno, že přičí se základním pojmem o svobodě. Marně snaží se zmateční stížnost dovoditi, že rozsudek co do subjektivní stránky jest na chybném právním stanovisku. Již ze zjištění rozsudku, jaký význam obžalování výrokům (jednáním) svým přikládali, plyne co do subjektivní stránky, že všichni musili si býti toho vědomi, že užívají nebezpečných výhrůžek (skutečného násilí) k tomu, by působili na cizí vůli a že chtěli tomu, by neorganiso vaní dělníci donuceni byli k určitému jednání, t. j. ke vstupu do odborové organizace, v čemž záleží subjektivní podstata §u 98 b) tr. zák. Zbývá tudíž jediná námitka proti rozsudku, jež uplatňuje zmateční stížnost zmatkem §u 281 čís. 9 a) tr. ř. ohledně obžalovaného Karla P-a, že výrokem rozsudku, kterým tento stěžovatel odsouzen byl i pro zločin §u 99 tr. zák. pro týž čin vedle §u 98 b) tr. zák. nesprávně použito bylo zákona při řešení otázky, zda jednání obžalovaného zakládá trestný čin soudem stíhaný. Stížnosti nelze však ani v tomto směru přisvědčiti. Účelem vyhrůžky §u 98 lit. b) tr. zák. jest, přinutiti někoho k nějakému konání, účelem vyhrůžky §u 99 tr. zák. jest pak, uvésti někoho ve strach a nepokoj. Předpokládá se tudíž u každého z těchto zákonných ustanovení různý úmysl. Tu zjišťuje napadený rozsudek, že obžalovaný P. pronesl vyhrůžky v úmyslu, aby Anežku B-ovou uvedl ve strach a nepokoj a zároveň, aby na ní vynutil přistoupení k jednotné organizaci, zjistil tedy obojí úmysl, jak §u 98 b), tak i §u 99 tr. zák. Ježto dle zjištěného stavu obžalovaný sledoval nejen účel v §u 99 tr. zák. vytčený, nýbrž i ten, vymoci na B-ové to, by přestoupila k jednotné organizaci, tedy účel §u 98 b) tr. zák., je ideální souběh těchto zločinů možným a právem podřadil nalézací soud dotčené trestní jednání stěžovatelovo skutkové podstatě nejen zločinu dle §u 98 lit. b), nýbrž i zločinu dle §u 99 tr. zák.

Čís. 1340.

Ke skutkové podstatě zločinu veřejného násilí dle §u 81 tr. zák. stačí jakékoliv úmyslné jednání pachatelovo, dotýkající se neporušenosti těla vrchnostenské osoby a nesoucí se za účelem zmaření výkonu služby, třebaš nebylo takové síly, že by vrchnostenská osoba nebyla s to, je zdolati.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1923, Kr I 80/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 7. prosince 1922, jímž byl obžalovaný uznán vinným toliko přestupky dle §§ 312 a 314 tr. zák. a nikoli zločinem dle §u 81 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný postavil se z rozpřaženými rukama proti nadporučíkovi P-ovi, vedoucímu vojenské oddělení z nádraží na náměstí, strkal rukama a pěstmi do prsou P-ových a volal při